

Швець В. Є.,к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і аудиту,
Львівський національний університет імені І. Франка,**НАУКОВИЙ ДОРОБОК ЄВГЕНА МНИХА У РОЗВИТКУ ОБЛІКОВО-
АНАЛІТИЧНИХ НАУК**

Обліково-аналітичні науки в Україні розвиваються, насамперед, під впливом особистостей, серед яких Мних Євген Володимирович посідає достойно знакове місце. 28 квітня 2018 р. професорові Євгену Мниху мало виповнитись 70 років, вік який символізує наукову зрілість, коли досвідчений вчений готовий віддавати свій науковий досвід молодшим поколінням. Однак, чотири роки тому, 24 листопада 2014 р. життя Євгена Володимировича раптово обірвалось. З нагоди ювілейної дати настав час підсумків його плідної наукової праці. У науково-викладацькій діяльності Євгена Мниха можна виокремити два періоди: Львівський та Київський. Перший Львівський період – це час навчання і становлення професора Мниха Є. В. як вченого. Після закінчення середньої школи на Волині, Євген Мних навчається у Львівському державному університеті імені І. Франка на економічному факультеті. Закінчує аспірантуру і здобуває наукову ступінь кандидата економічних наук у 1975 р. Тема його дисертації: Шляхи підвищення використання паливно-енергетичних ресурсів західних областей України, поєднала світогляд молодого науковця-економіста з проблемами рідної землі, які актуальні й сьогодні, що і визначило вектор майбутніх досліджень та докторської дисертації. Але спочатку була стрімка кар'єра молодого вченого. Після захисту Євген Мних працював спочатку на кафедрі економіки промисловості Львівського університету (1975-1980), а потім на кафедрі наукових основ управління і праці (1980-1984 рр.). У 1984 році був обраний на посаду завідувача кафедри бухгалтерського обліку, фінансів і статистики. У 1980-84 рр. виконував обов'язки заступника декана економічного факультету. У викладацькій роботі та на займаних адміністративних посадах виділявся особливою педантичністю як за зовнішнім виглядом, так і під час викладання навчальних дисциплін. Профільному предмету – аналізу господарської діяльності – надавав максимальної науковості, чого і вимагав від студентів та колег. Новий етап Львівського періоду розпочинається з навчання у докторантурі Київського інституту народного господарства (1988-1991 рр.). Це був період розпаду СРСР, переоцінювання цінностей та відновлення незалежності України. Однак, незалежно від складної соціально-економічної ситуації, твердість характеру і

незламність духу науковця сприяли успішному захисту Євгена Мниха докторської дисертації під керівництвом професора Кузьмінського А.М. на тему *Методологія і організація економічного аналізу ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів*, який відбувся у 1991 р. був завершальним етапом становлення Євгена Володимировича Мниха як вченого з обліково-аналітичних наук. Період докторантури відкрив для Євгена Мниха можливість більше спілкуватись з найбільш відомими вченими з обліково-аналітичних наук, окрім наукового консультанта, це були Микола Григорович Чумаченко, Василь Васильович Сопко, Андрій Федорович Палій та багато інших фахівців найвищого рівня. Наукове спілкування сприяло кінцевому визначенню і спеціалізації, орієнтованій на економічний аналіз та його подальше поглиблення у всіх напрямках діяльності суб'єктів господарювання. Повернення молодого доктора наук до Львова, єдиного на той час з обліково-аналітичних профілю, дозволяє відкрити аспірантуру і розширити діяльність Євгена Мниха серед молоді. Його запрошують у представницькі поїздки у країни Європи та США, де професор кафедри обліку, фінансів і статистики виступає з лекціями на проблеми економічного розвитку України. З 1993 р. по січень 2004 р. професор Мних Є.В. працює завідувачем кафедри обліку і аудиту Львівського університету. У цей період виходять навчальні посібники, а в 2003 р. фундаментальний підручник *«Економічний аналіз»*. Під його керівництвом формується наукова школа не тільки на кафедрі обліку і аудиту ЛНУ ім. І. Франка, але й інших навчальних закладів м. Львова.

Від січня 2004 р. розпочинається новий Київський період життя і діяльності Євгена Володимировича, пов'язаний із запрошенням очолити кафедру фінансового аналізу і контролю Київського національного торговельно-економічного університету. Нові можливості столичного університету сприяли поширенню діяльності професора Мниха Є. у загальнонаціональному масштабі. Досліджує проблеми методології та організації обліково-аналітичних наук. Бере участь у створенні більш як 10 монографій і 10 підручників. Доводить свій власний доробок наукових праць до 250 публікацій. Засновник Львівської наукової школи, Євген Мних поширює свій вплив на університетський потенціал України. Підготував трьох докторів економічних наук, а своє успішне керівництво кандидатами наук доводить до 35 осіб. Був членом Методологічної ради з бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України. Член редколегій наукових журналів: *«Бухгалтерський облік і аудит»*, *«Баланс»*, *«Все про бухгалтерський облік»*. За його активної ініціативи й участі було проведено близько 10 міжнародних конференцій та круглих столів, а обговорені на них ідеї продовжують розвиватись учнями професора Євгена Мниха.

Література

1. Мних Євген Володимирович / До 60-річчя з дня народження доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри фінансового аналізу і контролю КНТЕУ. Ювілейний буклет, Київ – 2008 р.

УДК 657

Шевчук О.А.,
к.е.н., доцент кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільського національного економічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ПРИБУТКУ

Заходи з організації бухгалтерського обліку операцій з формування, розподілу та використання прибутку розглянемо в аспекті формування облікової політики, розробки підходів до побудови внутрішньої звітності як зв'язуючої ланки між обліковим та управлінським персоналом, а також окреслення повноважень облікового персоналу в частині організації бухгалтерського обліку.

Сьогодні при розробці облікової політики для оптимізації фінансових результатів та ефективного управління процесом формування прибутку необхідно в першу чергу визначити інформаційні потреби внутрішніх та зовнішніх користувачів бухгалтерської інформації. Відповідно до ідентифікованих інформаційних потреб в розрізі організаційної та методичної складових важливого значення набуває визначення елементів облікової політики, які мають вплив на фінансові результати діяльності.

При формування облікової політики або ж при зміні окремих її положень на наступний звітний період зацікавленим сторонам, що мають право впливу на процес управління підприємством, в частині методичного впливу на систему бухгалтерського обліку, необхідно вибрати той варіант, який з одного боку враховує інтереси підприємства, а з іншого не суперечить вимогам чинного законодавства, в т.ч. податкового. Це дозволяє говорити про необхідність розробки єдиної інтегрованої облікової політики, яка б забезпечувала єдність системи бухгалтерського обліку.

Для реалізації ефективного управління прибутком підприємства вагомим значенням набуває також розробка та затвердження формату представлення інформації, що генерується системою бухгалтерського обліку через облікові дані та показники звітності. Сьогодні інформаційні потреби управлінського персоналу, основним інформаційним ресурсом для якого, є внутрішня звітність,